

Grey Scale #13

DANES-PICTA.COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

JAWNE

~~Do użytku
sztabowego~~

Egz. Nr 1

Kpt. dypl. Waldemar PANKOWSKI

DZIAŁANIA BOJOWE PUŁKU JAKO OW, OR

Wykład

48694

40

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

JAWNE

~~Pracownia~~
~~Techniczna~~
~~...~~

Egz. Nr 1

Kpt. dypl. Waldemar PANKOWSKI

DZIAŁANIA BOJOWE PUŁKU JAKO OW, OR

Wykład

WYDZIAŁ WÓJSK LĄDOWYCH

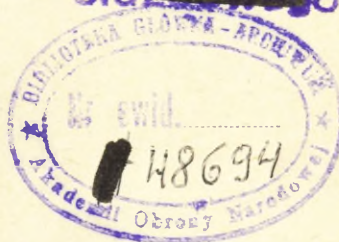
KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

PRZEKLASYFIKOWANO

Protokół Nr 54305

PRZEKLASYFIKOWANO

Protokół Nr 12657

Z A T W I E R D Z A M

SZEF

KATEDRY TAKTYKI OGÓLNEJ

plk dypl. Witold WÓJCIK

Egz.nr..... 1

DZIAŁANIA BOJOWE PUŁKU JAKO OW, OR

W Y K Ł A D

PLAN WYKŁADU

W s t ę p	3'
I. Ogólne zasady prowadzenia działań bojowych przez pułk jako OW	55'
1. Cel prowadzenia działań bojowych OW	12'
2. Zadania, skład ugrupowania OW	15'
3. Sposoby wejścia do działań bojowych OW	15'
4. Sposoby działania OW w ugrupowaniu nieprzyjaciela	13'
II. Ogólne zasady prowadzenia działań bojowych przez pułk jako OR	29'
1. Cel prowadzenia działań bojowych OR	7'
2. Zadania, skład, ugrupowanie OR	7'
3. Sposoby wejścia do działań rajdowych OR	5'
4. Sposoby działania OR w ugrupowaniu nieprzyjaciela	10'
Z a k o ń c z e n i e	3'

- Załączniki:
1. Wykaz literatury do samodzielnego studiowania.
 2. Wykaz pomocy, które mogą być wykorzystane w czasie wykładu.

W s t ę p

Treścią wykładu jest zapoznanie słuchaczy z zasadami prowadzenia działań bojowych przez pułk zmechanizowany /czołgów/ jako oddział wydzielony, oddział rajdowy. Na współczesnym polu walki użycie OW, OR przyczyni się do maksymalnego wykorzystania potencjału pułku zmechanizowanego /p.cz/ na korzyść sił głównych dywizji, z drugiej strony osłabi tenże potencjał u nieprzyjaciela.

Rozkaz ministra obrony narodowej do szkolenia na rok 1987 nakazuje: " opanować praktycznie umiejętność oraz poszukiwać skutecznych sposobów porażenia ogniowych elementów ugrupowania bojowego na całą jego głębokość", " ... przygotować oddziały, pododdziały do prowadzenia, aktywnych, manewrowych działań zwłaszcza w głębi ugrupowania przeciwnika".

I. Ogólne zasady prowadzenia działań bojowych przez pułk jako OW.

1. Cele prowadzenia działań bojowych OW

Koncepcja jednoczesnego oddziaływania na całą głębokość obrony przeciwnika stwarza potrzebę coraz szerszego stosowania OW. Złożoność sytuacji, stałe okrzęzne zagrożenie, dążenie nieprzyjaciela do szybkiego zlikwidowania OW działającego w jego ugrupowaniu stawia przed pułkiem szereg wymagań. Do najbardziej istotnych należy zaliczyć:

- samodzielność i samowystarczalność w sensie ogniowo-uderzeniowym zaopatrzeniowym i dowodzenia;
- dużych możliwości rozpoznawczych;
- dużej manewrowości wszystkich jego elementów;
- odporności na ogień przeciwnika;

- jeżeli czas pozwala, przeprowadzenia ćwiczeń zgrywających;
- zapoznanie ze strukturą organizacyjną obiektów przewidzianych do niszczenia, opanowania a zwłaszcza z siłami i środkami ochrony, obrony.

Cel prowadzenia działań bojowych przez OW w ugrupowaniu nieprzyjaciela wynika z jego przeznaczenia. Regulamin walki wojsk lądowych SZ PRL /dywizja, pułk/ określa: " OW dywizji jest przeznaczony do opanowania i utrzymania ważnych rubieży i obiektów w głębi nieprzyjaciela, oraz zwalczania w toku działań rajdowych jego sił i środków o szczególnym znaczeniu dla przebiegu walki - w celu zapewnienia korzystnych warunków do działania sił głównych; ponadto w obronie może działać w pasie przesłaniania. Zadania te wykonuje samodzielnie lub we współdziałaniu z taktycznym desantem powietrznym, albo grupą desantowo-szturmową ... ".

Zasadniczym celem prowadzenia działań przez OW jest zapewnienie korzystnych warunków do działania sił głównych dywizji.

Pułk zmechanizowany /pcz/ jako OW może prowadzić działania bojowe:

- na tyłach przeciwnika
- w pasie przesłaniania przeciwnika
- w pasie przesłaniania wojsk własnych
- w marszu na czele sił głównych dywizji.

Z tego powodu treści celi zasadniczych i sposób ich osiągnięcia będą różne.

Pułk jako OW działający natyłach przeciwnika /schemat nr 1/

realizując - bezkolizyjne wtargnięcie na tyły brygad pierwszorządowych przy jednoczesnym zwalczaniu w toku działań rajdowych jego sił i środków o szczególnym znaczeniu dla przebiegu walki na całą głębokość działania OW; będzie dążył do: opanowania i utrzymania ważnych obiektów stałych

/rejonów, rubieży/ powstrzymania podchodzących odwodów przeciwnika i połączenia się z siłami głównymi dywizji.

Pułk jako OW działający w pasie przesłaniania przeciwnika /schemat 2/

realizując - zaskakujące uderzenia na siły i środki przeciwnika /wojska osłonowe, artylerię wspierającą/ będzie je

niszczył i obezwładniał,

- opanowanie pośrednich rubieży decydujących o możliwości stawiania oporu,

- szybkie dojście do przedniego skraju głównego pasa obrony;

będzie realizował zabezpieczenie wejścia do walki sił głównych dywizji.

Pułk jako OW organizowany w obronie do prowadzenia działań we własnym pasie przesłaniania : /schemat nr 3/

realizując - powstrzymanie natarcia nieprzyjaciela, zadanie mu maksym. strat;

- zmuszenie go do przedwczesnego rozwinięcia sił głównych;

- rozpoznanie kierunku głównego uderzenia;

będzie dążył do - zyskania czasu dla sił głównych dywizji;

- wprowadzenia nieprzyjaciela w błąd co do rozmieszczenia przedniego skraju obrony sił głównych dywizji.

Pułk jako OW działający na czele sił głównych dywizji w marszu

/schemat nr 4/

realizując - zabezpieczenie tempa marszu siłom głównym dywizji;

- niedopuszczenie do niespodziewanego uderzenia na siły główne dywizji;

- uprzedzenie nieprzyjaciela w zajęciu dogodnych rubieży terenowych;

będzie dążył do - utrzymania dogodnych rubieży terenowych i zabezpieczenia wejścia do walki sił głównych dywizji. Szczególne

znaczenie zabezpieczenia wejścia do walki sił głównych dywizji występuje w boju spotkaniowym a także podczas wprowadzania do walki sił podchodzących z głębi.

Z przedstawionych celi prowadzenia działań bojowych przez OW wynika że użycie OW na współczesnym polu walki jest celowe i możliwe w natarciu jak obronie z użyciem i bez użycia broni jądrowej.

2. Zadania, skład, ugrupowanie OW.

Treści zadań realizowanych przez pułk jako OW wynikają z potrzeb i możliwości prowadzenia działań bojowych na współczesnym polu walki.

Stawiając zadanie podaje się:

- środki wzmocnienia,
- zadanie bojowe i czas jego wykonania,
- kierunek działania,
- sposób wsparcia ogniem artylerii i uderzeniami lotnictwa.

Pułk jako OW prowadząc działania bojowe na tyłach ugrupowania brygad walczących z siłami głównymi dywizji będzie realizował następujące zadania:

- opanowanie i utrzymanie /rejonów, rubieży, obiektów/:
 - ciałnin terenowych /przełęcz, wzgórze, przesmyki, między jezior., przejść między kompleksami leśnymi, strefami skażeń, zakażeń, pożar/
 - węzłów komunikacyjnych urządzeń hydrotechnicznych;
 - przejść w zaporach z minami jądrowymi;
 - luk w przygotowanych w głębi rubieżach obronnych;
 - lotnisk;
- walka z odwodami przeciwnika;
- połączenie się z siłami głównymi dywizji.

Zadania te będą realizowane na 10-25 km przed siłami głównymi dywizji w czasie do 12 godzin /jednej doby walki/. Rejon połączenia

z siłami głównymi dywizji OW będzie sięgał w głąb ugrupowania nieprzyjaciela do 60 km licząc odległość od rubieży przejścia przez linię styczności wojsk.

Pułk jako OW działający w pasie przesłaniania nieprzyjaciela będzie realizował następujące zadania:

- niszczenie punktów, węzłów oporu nieprzyjaciela na kierunkach których omijanie nie może być przyjęte za regułę, ponieważ utrudnią one podejście i rozwinięcie sił głównych dywizji;
- rozpoznanie przedniego skraju obrony pierwszorzutowych brygad do czasu podejścia sił głównych dywizji;
- zabezpieczy ogniem wejście do walki sił głównych dywizji.

Zadania te będą realizowane na głębokość 10-60 km po nawiązaniu walki z siłami nieprzyjaciela działającymi w ich pasie przesłaniania.

Pułk jako OW w pasie przesłaniania wojsk własnych będzie realizował następujące zadania:

- przejdzie do obrony systemem samodzielnych batalionowych rejonów obrony, kp, pl. pkt. oporu;
- zwalczanie organów rozpoznawczych nieprzyjaciela, osłonić ważne kierunki, odcinki;
- zmusić nieprzyjaciela do rozwinięcia sił głównych;
- zadać maksymalne straty przed dojściem nieprzyjaciela do rubieży obronnej sił głównych dywizji;
- zająć rejon obrony pułku w drugim rzucie /odwodzie/ dywizji.

Zadania te będą realizowane na głębokość 20-40 km.

Pułk jako OW działający na czele sił głównych dywizji będzie realizował następujące zadania:

- ubezpieczy siły główne dywizji od czoła jednocześnie prowadząc rozpoznanie;
- z marszu będzie niszczył drobne grupy nieprzyjaciela;

- w przypadku wysadzenia desantu przez nieprzyjaciela rozbije go z marszu, lub ^{do} czasu przejścia sił głównych dywizji będzie blokował drogi podejścia zabezpieczając bezkolizyjne przejście sił głównych dywizji;
- opanowuje dogodną rubież terenową i zabezpieczenia wejścia do walki sił głównych dywizji,

Zadanie to będzie realizował przed siłami głównymi dywizji w odległości do 70 km lub mniej.

Treści zadań, warunki ich realizacji mają wpływ na określenie składu OW pułku. Aktualna struktura pułku zmechanizowanego /pcz/ posiadane siły i środki zapewniają wykonanie przedstawionych zadań przy wzmocnieniu ich:

- pododdziały czołgów piechotą a piechoty czołgami,
- artylerią samobieżną,
- pododdziałami przeciwlotniczymi,
- siłami i środkami inżynieryjnymi,
- zwiększeniu zapasów amunicji, materiałów pędnych i smarów.

Przy ustalaniu składu OW należy uwzględnić pozostawienie w ugrupowaniu wojsk własnych siły i środki, które mogłyby ograniczyć manewrowość OW. W działaniach OW jest potrzeba usamodzielnienia poszczególnych pododdziałów /batalionów, kompanii/ poprzez wzmocnienie ich artylerią samobieżną i środkami przeciwlotniczymi /w razie potrzeby innymi/ i wytworzenie w ten sposób autonomicznych grup rajdowych. Zdolnych do wykonania zadań samodzielnie jak również w ramach OW. Jedną z takich grup rajdowych, największą i najsilniejszą spełnia rolę jądra /sił głównych/ OW. W niej znajduje się stanowisko dowodzenia oraz wszystkie dyspozycyjne siły i środki nie rozdzielone do innych grup rajdowych /w tym siły i środki tyłowe/.

Ugrupowanie OW zawsze będzie zależało od:

- wariantu przejścia OW przez ugrupowanie nieprzyjaciela na przednim skraju obrony,
- warunków terenowych na kierunku działania OW,
- przewidywanego przeciwdziałania nieprzyjaciela,
- składu OW.

Dla pułku działającego na tyłach nieprzyjaciela przewiduje się wejście po dwu drogach do rejonu działań rajdowych.

Ugrupowanie bojowe OW w tym przypadku składa się z:

- organów rozpoznawczych /SPR, PR/,
- ubezpieczeń /czołowe, boczne, tylne/,
- grup rajdowych,
- jądra sił głównych OW.

W zależności od postawionych zadań przed OW może on przyjmować ugrupowanie typowe dla natarcia lub obrony, wydzielając część grup rajdowych do pierwszego rzutu, z części zaś tworząc drugi rzut lub odwód.

W określonych sytuacjach /np. podczas obrony opanowanego obiektu, rejonu/ mogą być tworzone i inne elementy ugrupowania, takie jak: pułkowa grupa artylerii, odwód przeciwpancerny, oddział zaporowy itp.

3. Sposób wejścia do działań bojowych OW.

Określone wcześniej miejsce prowadzenia działań bojowych na współczesnym polu walki jest podstawą wyboru sposobu wejścia do działań bojowych pułku jako OW.

Z doświadczeń armii radzieckiej okresu II wojny światowej, wojen lokalnych, ćwiczeń prowadzonych z wojskami wynika, że najbardziej trudny do realizacji będzie sposób wejścia do działań bojowych OW:

- na tyły nieprzyjaciela,
- wykonanie zadania przez pułk działający jako OW w pasie przesłaniania nieprzyjaciela.

W pierwszej kolejności przedstawię sposób wejścia do walki pułku jako OW do prowadzenia działań bojowych na tyłach nieprzyjaciela. Rozróżniamy dwa sposoby wprowadzenia OW w głąb ugrupowania nieprzyjaciela:

- z marszu /schemat nr 5/,
- z bezpośredniej styczności /schemat nr 6/.

Pierwszy z nich odnosi się do sytuacji gdy OW jest organizowany z sił drugorzutowych /odwodowych/ i rozpoczęcie działań musi być poprzedzone marszem z głębi ugrupowania wojsk własnych /15-20 km/.

Drugi sposób rozpoczęcia działań OW z bezpośredniej styczności dotyczy pułku wyznaczonego do działania jako OW ale już walczącego z nieprzyjacielem /znajduje się w pierwszym rzucie/. Podczas rozpoczynania działań bojowych przez pułk jako OW z marszu, newralgicznym etapem jest faza "wychodzenia" z ugrupowania wojsk własnych i wchodzenia w ugrupowanie nieprzyjaciela, trwa 2-4 godziny dla OW o długości kolumn 7-15 km. W zależności od sytuacji bojowej w rejonie rozpoczęcia działań OW można stosować trzy warianty rozpoczęcia działań:

- wtargnięcie na tyły nieprzyjaciela przez lukę w jego ugrupowaniu,
- przebijanie się,
- przenikanie.

Pierwszy wariant jest stosunkowo najprostszym przejściem do działań bojowych na tyłach nieprzyjaciela. Działanie OW sprowadza się w zasadzie do szybkiego, nie zakłóconego wewnątrz marszu po wyznaczonych drogach. Marsz musi być ubezpieczony a OW w gotowości do wykonania w razie potrzeby zdecydowanego manewru, lub uderzenia na mogące pojawić się /raczej niewielkie/ siły nieprzyjaciela. Tylko bezpośrednie zagrożenie, atak, przeszkoda mogą usprawiedliwić angażowanie w walkę własnych sił przed wyjściem w rejon tyłów

pierwszorzutowych brygad.

Jedynym zadaniem będzie udział w walce z nieprzyjacielem atakującym z powietrza.

Wariant ten wymaga od sił głównych dywizji:

- dokonania wyłomu i łuki w ugrupowaniu nieprzyjaciela,
- maksymalnym ograniczeniu swobody manewru odwodów oraz obezwładnieniu środków ogniowych w rejonie wejścia OW,
- zapewnienia osłony, swobody i skrytości ruchu w ugrupowaniu wojsk własnych.

Drugi wariant przebijanie się przez pierwszorzutowe brygady nieprzyjaciela, torowanie sobie drogi, oczywiście po uprzednim naruszeniu jego obrony tj. wykonaniu wyłomu w pierwszorzutowych brygadach zmusza do użycia części sił OW /szpicy, awangardy/ w dołamaniu, przerwaniu kolejnej rubieży obronnej. Taki wariant powoduje zużycie części sił już na rubieży wejścia do działań bojowych.

Z doświadczeń II wojny światowej wynika, że straty sięgały 30-40% co oczywiście miało wpływ na możliwość późniejszych działań.

Trzeci wariant przejścia do działań bojowych OW "przenikanie" daje możliwość jednoczesnego przejścia ugrupowania pierwszorzutowych brygad nieprzyjaciela na kilku kierunkach. Istota przenikania polega na skrytym przenikaniu /przedostaniu się/ pojedynczych żołnierzy, grup, pododdziałów na tyły nieprzyjaciela.

Przenikanie może być efektywnym sposobem rozpoczęcia działań bojowych OW zwłaszcza w warunkach ograniczonej widoczności i w znacznie zróżnicowanym terenie o dużej liczbie odcinków trudno dostępnych, w obszarach lesistych lub górzystych, gdzie działanie w zwartym ugrupowaniu jest wyraźnie utrudnione.

Rozproszenie sił już na podejściach do rubieży wejścia do działań zwiększa odporność OW na oddziaływanie nieprzyjaciela, zmniejsza

zagrożenie bronią jądrową, oraz uderzeniami z powietrza.

Zmniejsza potrzeby związane z osłoną, przygotowaniem i wsparciem ogniowym. Wymaga jednak większej troski o zapewnienie swobody i bezkolizyjności ruchu dużej ilości zgrupowań w czasie przekraczania ugrupowania wojsk własnych. Utrudniana jest synchronizacja działań poszczególnych zgrupowań, trudniej jest przewidzieć w jakiej sile i w jakim czasie uda się /elementowi/ OW dotrzeć do wyznaczonego rejonu na tyłach nieprzyjaciela.

4. Sposoby działania OW w ugrupowaniu nieprzyjaciela.

Działania bojowe pułku jako OW w ugrupowaniu nieprzyjaciela cechuje szereg właściwości:

- ciągłe okrężne zagrożenie uderzeniami nieprzyjaciela z lądu i z powietrza,
- działania są prowadzone w ugrupowaniu rajdowym,
- stosowanie zasady "manewr-uderzenie-manewr",
- unikanie przewlekłych walk, ograniczających swobodę manewru i tempa działania,
- wyjątkowo konsekwentnego wykorzystania skutków uderzeń lotnictwa, wojsk raketowych, desantów, środków radioelektronicznych,
- konieczności ciągłego prowadzenia rozpoznania i ubezpieczenia,
- braku ciągłego dopływu środków materiałowo-technicznych,
- ograniczonej możliwości ewakuowania rannych i uszkodzonego sprzętu,
- uporczywą obroną zajętych rubieży, obiektów do czasu podejścia sił głównych dywizji.

Aby w tych skomplikowanych warunkach OW wykonał postawione zadanie dowództwo, sztab pułku, dowódców grup rajdowych i pozostałych żołnierzy musi cechować, wysoki stan moralno-polityczny, inicjatywa, dążność do przechytrzenia nieprzyjaciela, wykorzystanie walorów

terenu, posiadanego sprzętu i broni.

Podstawą określenia sposobów działania jest określenie obiektów, sił i środków nieprzyjaciela, które będą niszczone, zdobywane i broniące do czasu podejścia sił własnych /sił głównych dywizji/.

Szczegółowo zostały one przedstawione w drugim zagadnieniu. Biorąc pod uwagę obiekty o szczególnym znaczeniu, które będą niszczyć, obezwładniać, opanowywać OW sklasyfikować je można następująco:

- siły i środki przenoszenia broni jądrowej i chemicznej;
- stanowiska dowodzenia /brygady, dywizji, WSD korpusu/, tyłowe stanowiska dowodzenia wraz z systemem logistycznym;
- inne obiekty /stacje, posterunki radiolokacyjne, systemy rozpoznawcze broni precyzyjnej, baterie rakiet przeciwlotniczych/.

Nieprzyjaciel może, przeciwdziałając bojowej czynności OW stosować dwie metody obrony swoich obiektów:

- może wzmocnić ich bezpośrednią obronę i ochronę wydzielając do tego celu dodatkowe pododdziały wojsk pancernych i zmechanizowanych /zastosuje tą metodę w stosunku do obiektów ważnych a jednocześnie mniej ruchliwych;
- uchylania się przed uderzeniami, unikania sił rajdowych poprzez częstą zmianę rejonu rozmieszczenia.

Z metod obrony obiektów w ugrupowaniu nieprzyjaciela wypływają wnioski co do sposobów zwalczania tychże obiektów. Prowadząc działania rajdowe, OW lub jego elementy ugrupowania bojowego mogą zwalczać obiekty nieprzyjaciela dwoma sposobami: /schemat nr 7/

- selektywnego tropienia - polega na tym, że grupa rajdowa cały czas zwalcza jeden obiekt. Ma również zastosowanie gdy nie uda się rozbić określonego obiektu jednym uderzeniem, trzeba więc będzie go tropić, ścigać, urządzać zasadzki. Dotyczyć będzie również sytuacji gdy jest rozkaz bezwzględnego rozbicia obiektu

/środki napadu jądrowego, stanowiska dowodzenia/;

- zwalczanie strefowe - polega na działaniu grup rajdowych w ugrupowaniu luźnym /rozcłonkowanym/ zapewniającym swoim pokryciem, oddziaływaniem jednocześnie dużej przestrzeni. Ten sposób zapewnia, że nieprzyjaciel wychodząc, uchylając się przed uderzeniami w jednym obszarze, będzie wchodził w obszar, sąsiedniej grupy rajdowej. Zastosowanie sposobu zwalczania strefowego wymaga wysokiego stopnia współdziałania, kierowania na podstawie przewidywań dowódcy.

Do obiektów zwalczanych w pierwszej kolejności należą pododdziały artylerii atomowej i artylerii raketowej. Rozmieszczenie ich w ugrupowaniu nieprzyjaciela, wskazuje, że OW może je zwalczać natychmiast po wejściu do działań. O sposobie zwalczania tych obiektów decydować będzie:

- jakie są możliwości rozpoznania;
- czy istnieją skryte podejścia czołgów, BWP;
- czy warunki terenowe i czas pozwala na wysłanie grup rajdowych na możliwe kierunki odejścia,
- możliwość wykonania uderzeń w ślad za ogniem artylerii z zakrytych stanowisk ogniowych.

Typowym obiektem do niszczenia dla pułku jako OW będą:

- stanowiska dowodzenia /WSD/ dywizji;
- stanowiska dowodzenia /WSD/ korpusu;
- tyłowe stanowiska dowodzenia

wraz z elementami logistycznymi, oraz systemem rozpoznawczo uderzeniowym, punktami kierowania uderzeniami jądrowymi, lotnictwa, artylerii.

Uwzględniając powierzchnię zajmowaną przez te obiekty siły pułku są zdolne zwalczać jeden z tych obiektów w jednym czasie.

Niszczenie niewielkich pojedynczych obiektów typu stacjonarnego

/bat. HAWK, stacje, posterunki radiolokacyjne/ najczęściej będzie rea-

lizowane niejako "po drodze". Będą niszczone ogniem broni pokładowej elementów rozpoznawczych lub grup rajdowych. Częstym sposobem zwalczania tych grup będzie zasadzka ogniowa. Tym sposobem OW może również zwalczać niewielkie siły odwodowe.

Starcie z odwodem brygadowym, dywizyjnym może oznaczać /o ile nie wynika to z zadania/ uwikłanie się w walkę uniemożliwiającą wykonanie zasadniczego zadania.

W starciu z odwodem można wyróżnić dwie fazy: nawiązanie walki i walka z siłami głównymi.

W pierwszej fazie chodzi o zapewnienie sobie korzystnych warunków wprowadzenia do walki sił górnych OW. Konieczne jest zapewnienie warunków natychmiastowego - w razie potrzeby - zaprzestania walki, wyjścia z niej i oderwania się od przeciwnika.

OW powinien dążyć do uprzedzenia przeciwnika w zajęciu istotnego dla dalszych działań odcinka rubieży obronnej.

W tym celu należy przewidywać wysłanie części sił /grup rajdowych/ do wcześniejszego uchwycenia i utrzymania danego odcinka. Efektem utrzymania odcinka terenu /rubieży/ powinno być utworzenie w niej luki i dalsze przejście w głąb ugrupowania nieprzyjaciela. Jeżeli odcinek terenu jest utrzymywany całością sił może to oznaczać zakończenie aktywnych działań w ugrupowaniu nieprzyjaciela.

Użycie taktycznych desantów, grup desantowo szturmowych na obiekty, rubieże przewidziane do opanowania wspólnego z OW mają decydujące znaczenie w terminowym ich opanowaniu. Dowódca OW powinien z dowódcą desantu utrzymać stałą łączność, wymieniać informacje, uaktualnić sposoby nawiązania bezpośredniej styczności bojowej.

Zazwyczaj z chwilą połączenia desant przechodzi w podporządkowanie OW, tworząc jego odwód lub wykonując dotychczasowe zadanie.

Połączenie OW z siłami głównymi dywizji będzie końcowym etapem prowadzenia walki samodzielnie przez OW w ugrupowaniu nieprzyjaciela.

OW z siłami głównymi dywizji może się połączyć trzema sposobami:

- obrona opanowanego rejonu i czekanie na podejście sił głównych /schemat nr 8./
- przebijanie się do wojsk własnych;
- wycofanie się z ugrupowania nieprzyjaciela pod naporem jego odwodu /innych sił/.

We wszystkich sposobach połączenia się pułku jako OW z siłami głównymi dywizji najbardziej newralgicznym momentem będzie przekroczenie przez jedno z nich rubieży obronnej.

W celu zapewnienia maksymalnych warunków bezpieczeństwa ustala się:

- rubież przerwania ognia;
- dokładne określenie kierunków podchodzenia OW lub sił głównych dywizji;
- wyznaczyć rubieże i punkty spotkania /zasadnicze i zapasowe/;
- przewodników, sygnały, znaki rozpoznawcze;
- inne przedsięwzięcia wynikające z sytuacji bojowej.

II. Ogólne zasady prowadzenia działań bojowych przez pułk jako OR.

1. Cel prowadzenia działań bojowych OR.

OR na współczesnym polu walki jest elementem ugrupowania operacyjnej grupy manewrowej /OGM/ przeznaczonym do realizacji części zadań w ramach ogólnego zadania OGM.

Specyfika prowadzenia działań rajdowych przez OR - jako elementu ugrupowania OGM - tkwi przede wszystkim w tym, że całe jego działanie /trzy fazy/:

- rozpoczęcie rajdu;
- wykonanie zadania;
- ponowne połączenie się z siłami głównymi OGM.

odbywa się wewnątrz ugrupowania nieprzyjaciela.

Zasadniczy cel prowadzenia działań rajdowych przez OR wynika z celu użycia OGM, którym jest zapewnienie korzystnych warunków wykonania zadań przez siły główne armii, frontu w wyniku szybkiego przeniesienia wysiłku działań zaczepnych w przestrzeń operacyjną przeciwnika i stworzenie tam swoistego drugiego frontu.

Regulamin walki wojsk lądowych SZ PRL /dywizja, pułk/ określa: "że OR jest przeznaczony do prowadzenia manewrowych, aktywnych samodzielnych działań bojowych wewnątrz ugrupowania nieprzyjaciela, niszczenia opowania lub obezwładniania jego środków napadu jądrowego, baz, składów, stanowisk dowodzenia, lotnisk, węzłów /stacji/ kolejowych i innych ważnych obiektów oraz wykonywania uderzeń na podchodzące odwody".

Cel prowadzenia działań rajdowych przez OR można przedstawić w trzech grupach uwzględniając ważność obiektów nieprzyjaciela.

Prowadzić działania rajdowe z celem

- likwidacji środków napadu jądrowego i chemicznego;
- niszczenia obiektów, które mają zasadniczy wpływ na zdolność bojową nieprzyjaciela;
- dezorganizować działanie odwodów.

Przedstawione cele będą realizowane w ramach OGM na całą głębokość zadania armii i w praktyce będą realizowane jednocześnie, uwzględniając wszystkie OR działające w ugrupowaniu OGM.

2. Zadania, skład, ugrupowanie OR.

Dla osiągnięcia określonych celów OR w ramach OGM może wykonywać następujące zadania:

- w zakresie zwalczania środków napadu jądrowego i chemicznego niszczyć i obezwładniać:
 - . dywizjony artylerii haubic 203,2mm, haubic 155mm;
 - . dywizjony "LANCE" , /schemat nr 9/;
 - . baterie "Pershing";
 - . lotnictwo przystosowane do przenoszenia broni jądrowej /schemat nr 10/;
 - . baterie środków przeciwlotniczych,

- w zakresie zwalczania, niszczenia obiektów mających zasadniczy wpływ na zdolność bojową nieprzyjaciela:
 - . siły i środki broni precyzyjnej;
 - . siły i środki walki radioelektronicznej;
 - . stanowiska dowodzenia, brygady, dywizji, korpusu;
 - . elementy systemu rozpoznania łączności;
 - . zdobywać lub niszczyć lotniska, bazy zaopatrzeniowe;
 - . naruszać pracę tyłów,
- w zakresie dezorganizacji działania odwodów:
 - . udaremnić wykonywanie manewrów /schemat nr 11/;
 - . wychodzić na drogi wycofania;
 - . zgrupować nieprzyjaciela i wykonywać uderzenia na jego skrzydła i tyły.

Stawiając zadanie podaje się:

- środki wzmocnienia
- zadanie bojowe i czas jego wykonania
- kierunek działania
- sposób wsparcia ogniem artylerii i uderzeniami lotnictwa
- czas i miejsce połączenia się z siłami głównymi po wykonaniu zadania bojowego.

Zadaniem bojowym OR w składzie pułku może być zniszczenie, zdobycie, lub wyeliminowanie z walki - dwóch, trzech obiektów /w składzie batalionu/ jednego - dwóch obiektów nieprzyjaciela.

Skład OR uzależniony jest od:

- treści zadania,
- przewidywanego przeciwdziałania nieprzyjaciela,
- posiadanych sił i środków /potrzeby wzmocnienia/;
- warunków terenowych;
- wsparcia ogniowego.

Podobnie jak OW skład OR musi zapewnić maksymalne usamodzielnienie jego działań rajdowych i wytworzenie na jego bazie /grup rajdowych/ GR, zdolnych do wykonywania zadań bojowych samodzielnie i w ramach OR.

OR może przyjąć następujące ugrupowanie:

- zwarte
- luźne.

W zależności od przyjętego ugrupowania tworzy się różne ilości GR.

W ugrupowaniu zwartym 2-3 GR na bazie batalionów piechoty /czołgów/.

W ugrupowaniu luźnym 5-6 GR na bazie batalionów piechoty, kompanii piechoty, batalionów czołgów.

Bliższe określenie ilości GR będzie zależało od konkretnej sytuacji w rejonie działania i otrzymanego zadania.

W odróżnieniu od pułku działającego jako OW nie tworzy się jądra sił głównych, jego funkcję pełni zgrupowanie bazowe OGM.

Ugrupowanie OR przedstawia sobą określoną liczbę GR zespolonych wspólnym celem. Ugrupowanie to pozwala niszczyć nieprzyjaciela od wewnątrz drogą wybiórczego oddziaływania na jego ważne obiekty.

Ugrupowanie OR powinno być tworzone w okresie przygotowawczym ze szczególnym uwzględnieniem usamodzielnienia GR:

- dywizjon artylerii samobieżnej przydzielić całością lub bateriami do GR;
- baterię przeciwpancerną całością lub plutonami przydzielić do GR;
- dywizjon artylerii przeciwlotniczej przydzielić plutonami do GR,
- pododdziały wojsk inżynierskich, chemicznych przydzielić do ubezpieczeń czołowych i grup rajdowych;
- stanowisko dowodzenia OR w jednej z grup rajdowych /przewidzianej do wykonania najbardziej ważnego zadania/;
- na okres odejścia od zgrupowania bazowego OGM zabezpieczyć w amunicję, materiały pędne i smary.

3. Sposób wejścia do działań rajdowych OR.

OR jest elementem taktycznym ugrupowania OGM, dlatego sposób jego wejścia do walki będzie nie typowy.

Polegać on będzie na wyjściu z ugrupowania OGM na nakazany kierunek, przy czym fakt ten będzie miał miejsce już w ugrupowaniu nieprzyjaciela. Zaznaczyć należy, że wyjście z ugrupowania OGM /dotyczy przyjętego wcześniej ugrupowania zwartego przez OGM.

Natomiast jeżeli OGM prowadzi działania rajdowe w ugrupowaniu luźnym to OR poprzez ten fakt już znajduje się poza siłami głównymi OGM /poza zgrupowaniem bazowym/.

4. Sposoby działania OR w ugrupowaniu nieprzyjaciela.

OR podobnie jak OW wykorzystuje dwa sposoby zwalczania obiektów nieprzyjaciela /selektywny, strefowe zwalczanie/, może działać całością sił lub poszczególnymi grupami rajdowymi. Decydować o ilości użytych sił będzie: ważność obiektu, czas jego zniszczenia, sposób ochrony i obrony, teren. Również nieprzyjaciel będzie stosował podobne metody unikając uderzeń OR lub wzmacniając jego ochronę, obronę. Cechą charakterystyczną działań rajdowych jest przede wszystkim niszczenie, obezwładnianie wybranych elementów ugrupowania nieprzyjaciela.

Uwzględniając przygotowanie OR do wysoce manewrowych działań w ugrupowaniu nieprzyjaciela, grupy rajdowe wychodząc na nakazane im kierunki będą zwalczać nakazane obiekty poprzez:

- wykonanie uderzeń na większe obiekty,
- organizując napady, zasadzki na mniejsze obiekty,
- opanowując ważne obiekty, rubieże /walka z odwodami/.

Konkretne sposoby działania OR, jego GR zależą od rodzaju obiektu, terenu, czasu itp.

Niezależnie jednak od rodzaju obiektu podstawowymi składnikami akcji rajdowych będą:

- wczesne zlokalizowanie obiektu;
 - ciągłe śledzenie go;
 - skryte i szybkie podejście OR /GR/ w rejon rozmieszczenia lub na drogę przesuwania się;
 - wykonanie błyskawicznego i zaskakującego uderzenia /napadu ogniowego/;
 - szybki odskok z miejsca akcji;
 - przejście na nowy kierunek;
 - podejście do innego obiektu;
- lub przygotowanie kolejnej akcji na ten sam obiekt.

Przy działaniu OGM w ugrupowaniu luźnym dowódca OGM może je wesprzeć kierując do wykonania danego zadania kolejny OR.

Kolejną charakterystyczną cechą prowadzenia działań rajdowych przez OR jest walka z odwodami nieprzyjaciela.

Przyjmuje się średnie tempo marszu odwodów nieprzyjaciela 20 km/h a dla OR 10 km/h /marsze po bezdrożach/.

Będzie to powodowało konieczność wysłania części sił OR do blokowania dojścia sił nieprzyjaciela, do obiektu /lub dogodnej rubieży terenowej z celem niedopuszczenia OR do ataku na obiekt/.

Jednak niejednokrotnie położenie OR w stosunku do odwodów nieprzyjaciela ze względu na czas dojścia do nakazanego obiektu będzie niekorzystne co może utrudnić lub wręcz uniemożliwić atak na obiekt.

Jedną ze skutecznych metod jest działanie o celu /schemat 12/ alternatywnym. Istota tej metody polega na wprowadzeniu nieprzyjaciela /jego odwodów/ w błąd co do rzeczywistego obiektu, który ma być zniszczony, obezwładniony. W metodzie tej OR przez jak najdłuższy czas działa w kierunku z którego ma możliwość zagrożenia jednocześnie co najmniej dwum obiektom. Stawia to nieprzyjaciela przed dylematem, opóźnia podjęcie decyzji a tym samym zmniejsza jego szanse na czas zajęć dogodną rubież, lub wzmocnić obronę obiektu. Wykorzystanie desantów taktycznych i grup desantowo szturmowych o ile dowódca OGM ma je w dyspozycji, użytych wspólnie z OR zwiększa szansę zniszczenia, obezwładnieniem elementów ugrupowania nieprzyjaciela.

Z a k o ń c z e n i e

Działania bojowe pułku zmechanizowanego /p.cz/ jako OW, OR na współczesnym polu walki, poprzez ich wszechstronne przygotowanie do działań na tyłach ugrupowania nieprzyjaciela stanowią nieodzowny element ugrupowania dywizji niebywale przyczyniający się do porażenia ważnych obiektów nieprzyjaciela jak również utrzymania do czasu podejścia sił głównych dywizji ważnych rubieży, obiektów terenowych.

Takie przeznaczenie OW, OR wymaga od dowódców, sztabów, pododdziałów, wysokich wartości moralno-politycznych, osobistej głębokiej wiedzy, planowania /dotyczy sztabów pułku/ i organizowania działań rajdowych. Potrzeby te stwierdzone na podstawie wniosków z działań rajdowych okresu II wojny światowej, wojen lokalnych, ćwiczeń różnych szczebli potwierdzają, że OW, OR w sposób zasadniczy przyczyniły się do wykonania zadań przez siły główne. Ta forma prowadzenia walki wymaga od oficerów planujących, organizujących i realizujących działania rajdowe coraz głębszego poznawania jej problematyki.

WYKAZ LITERAURY DO SAMODZIELNEGO STUDIOWANIA

1. Regulamin Walki Wojsk Lądowych Sił Zbrojnych PRL
Część I /dywizja, pułk/ Nr. ewidencyjny 21910.
2. KOZIEJ Stanisław: Prowadzenie działań bojowych OW
dywizji.
Rozprawa doktorska - Wyd.ASG WP 1976 r.
3. KOZIEJ Stanisław: Działania rajdowe.
Rozprawa habilitacyjna Wyd.ASG WP 1984 r.
4. ZIELIŃSKI Jerzy: Organizacja oraz działanie OW i taktycznego
desantu śmigłowcowego w natarciu dywizji.
Wyd.ASG WP .Nr ewidencyjny 1146.
5. ZESPÓŁ OFICERÓW KTO: Zasady, organizacja i prowadzenie dzia-
łań rajdowych. Wyd.ASG WP Nr ewidencyjny 904.

POMOCE NAUKOWE

A. Schematy

1. Ugrupowanie i działanie pułku jako OW w natarciu.
2. Ugrupowanie i działanie pułku jako OR wysłanego ze składu OGM.

Bś Diapozytywy

1. Pułk jako OW działający na tyłach przeciwnika.
2. Pułk jako OW działający w pasie przesłaniania przeciwnika.
3. Pułk jako OW działający w pasie przesłaniania wojsk własnych.
4. Pułk jako OW działający na czele sił głównych dywizji.
5. Wprowadzenie OW w głąb ugrupowania przeciwnika z marszu /przez lukę/.
6. Wprowadzenie OW w głąb ugrupowania przeciwnika z bezpośredniej styczności.
7. Sposoby zwalczania obiektów przeciwnika.
8. Połączenie się OW z siłami głównymi dywizji.
9. Atak na obiekt /dywizjón LANC/.
10. Atak OR na lotnisko.
11. Udaremnienie manewru odwodu przeciwnika.
12. Działanie OR,OW metodą alternatywną.

C. Materiały na monitor.

1. Przeznaczenie OW.
2. Miejsce prowadzenia działań bojowych przez OW.
3. Treść zadań dla OW.
4. Cechy działań bojowych prowadzonych przez OW,OR w ugrupowaniu przeciwnika.
5. Metody obrony obiektów przez przeciwnika.
6. Sposoby zwalczania obiektów przeciwnika w działaniach rajdowych.
7. Sposoby połączenia się OW z siłami głównymi.
8. Przeznaczenie OR.
9. Miejsce prowadzenia działań bojowych przez OR.
10. Treść zadań dla OR.
11. Ugrupowanie OR.
12. Podstawowe czynności akcji rajdowych.

Wydrukowano w 6 egz.

Egz. nr 1-6 Bibl.Nauk DZS
Wyk. kpt dypl.Waldemar PANKOWSKI
Druk.B.U.dnia 22.09.87 r.
Nr.ks.masz.Pf 12/KTO

